

Сьогодні
24.10.2024

Урок
№28

Прислів'я і приказки. Українські народні прислів'я. Прислів'я народів світу. Веселе слово. Народні усмішки. Записав Борис Грінченко. «Швачка», «Син та мати».

Сьогодні

Дата: 25.10.2024

Клас: 4-Б

Урок: читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. **Прислів'я і приказки. Українські народні прислів'я.
Прислів'я народів світу. Веселе слово. Народні усмішки. Записав
Борис Грінченко. «Швачка», «Син та мати».**

Мета: продовжувати знайомити учнів з народною творчістю,
минулим; досліджувати та аналізувати прочитане;
удосконалювати навички правильного виразного читання;
розвивати зв'язне мовлення, уяву, фантазію учнів, збагачувати
словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати
любов до рідного слова.

Сьогодні
24.10.2024

Емоційне налаштування.

Доброго ранку, сонце і вітер!
Доброго ранку, ліси і поля!
Доброго ранку, плането
Земля!

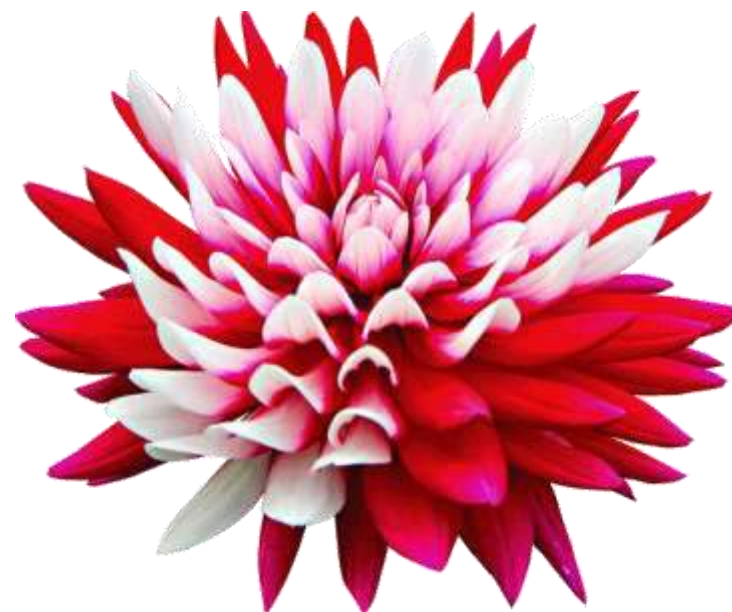
А всім присутнім
Зичимо здоров'я і добра!
А тепер до роботи
Братисьь пора!

Сьогодні
24.10.2024

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

«Понюхайте квітку»

- ❖ Уявіть, що перед вами запашна квітка. Видихніть і зробіть глибокий вдих - неначе ви нюхаєте запашну квітку на лузі.

Сьогодні
24.10.2024

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

**«Тепло
долоньок»**
- Потріть свої
долоньки і відчуй
тепло. Подаруй
усмішку та тепло
своїх долоньок
одне одному.

Сьогодні
24.10.2024

Вправи на постановку дихання та розвиток артикуляції.

«Задми свічки»

- Уявіть, що перед вами – іменинний торт.
На ньому багато маленьких свічок. Зробіть
глибокий вдих і намагайтеся задуги якомога
більше свічок.

Сьогодні
24.10.2024

Повідомлення теми уроку

**Сьогодні на уроці ми продовжимо
знайомитись з українською
народною творчістю.**

**Будемо вчитися аналізувати
ці твори.**

Ти вже знаєш, що прислів'я — це короткі влучні повчальні вислови, часто римовані, в яких передано життєвий досвід народу. Недарма про них говорять: *«Прислів'я вчить, як на світі жити»*, бо вони навчають доброго, розумного й застерігають від лихого та дурного.

Приказки — образні влучні вислови, часто римовані, близькі до прислів'я, але без повчального змісту. Наприклад, *до завірюхи треба кожуха; грудень рік кінчає — зиму починає; весна ледачого не любить.*

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПРИСЛІВ'Я

* * *

- ❖ Нащо й клад, якщо в сім'ї лад.
- ❖ На сонці тепло, а біля матері добре.
- ❖ Птах радіє весні, а дитя — матері.
- ❖ Яке коріння, таке і насіння.
- ❖ Усяка пташка своє гніздо має.

* * *

- ❖ Усяк правду знає, та не всяк про неї дбає.
- ❖ Заздрощі добра не навчать.
- ❖ Згода будує, а незгода руйнує.
- ❖ Берися дружно — не буде сутужно.
- ❖ За праве діло стій сміло.

* * *

- ❖ Треба нахилитися, щоб із криниці води напитися.
- ❖ Очам страшно, а руки зроблять.
- ❖ Що вміти, того за поясом не носити.
- ❖ Як хочеш шити, то перш вузлика зав'яжи.
- ❖ Землю красить сонце, а людину праця.

ПРИСЛІВ'Я НАРОДІВ СВІТУ

- ❖ Пташці — воля, а людині — мир.
(Білоруське прислів'я)
- ❖ Не зривай незрілі плоди:
дозріють — самі впадуть.
(Грузинське прислів'я)
- ❖ Коли не вміють писати,
говорять, що перо погане.
(Єврейське прислів'я)

ПРИСЛІВ'Я НАРОДІВ СВІТУ

* * *

- ❖ Те, що можна зробити сьогодні, не відкладай на завтра. (Німецьке прислів'я)
- ❖ І з малої хмари буває сильний дощ. (Польське прислів'я)

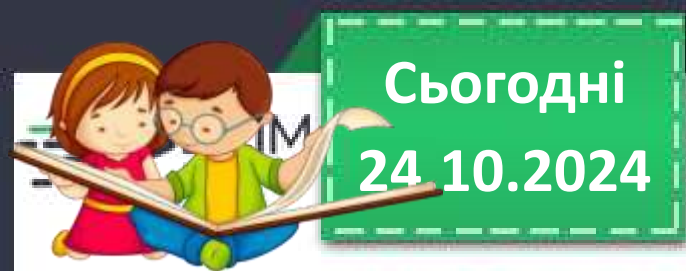
Сьогодні
24.10.2024

Прочитайте слова, правильно ставте наголос.
Назви орфограми написання цих слів.

корі́ння
насі́ння
за́здросі
суту́жно
зав'я́жи
незрі́лі
відкла́дай

Сьогодні
24.10.2024

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитай і поміркуй, якій темі присвячені прислів'я кожної групи. Що в них схвалюється й що засуджується?
- ❖ Будьте дослідниками! Знайдіть у збірках прислів'я про ставлення людей до знань, природи й інших людей.
- ❖ Робота в парах. Пригадайте випадок із життя, який стосується одного з прислів'їв. Обговоріть його.

**Сьогодні
24.10.2024**

Роздивися малюнки з ілюстрованої збірки прислів'їв «Навчання і труд поряд ідуть» (художник Олександр Кошель). Чи погоджуєшся ти з такими зображеннями цих мудрих висловів? Намалюй свої ілюстрації до тих самих або інших прислів'їв.

**Око бачить далеко, а
розум ще далі.**

**Учитись — однаково, що
гребти проти течії: тільки
перестав — і тебе понесло
назад.**

Сьогодні
24.10.2024

Прочитай українські народні прислів'я у підручнику. Подумай, за якими темами вони об'єднані, і запиши їх.

1. Тема	Про сім'ю, матір, родину.
2. Тема	Про правду, заздрощі, дружбу.
3. Тема	Про працю, знання, вміння.

Сьогодні
24.10.2024

Рухлива вправа

РУХЛИВА

ВПРАВА

Сьогодні
24.10.2024

Повідомлення теми уроку

Народні усмішки — невеликі
за розміром дотепні
гумористичні твори, у яких
висміюються негативні
явища людського життя.

Сьогодні
24.10.2024

Повідомлення теми уроку

Чимало влучних, цікавих народних усмішок зібрав славетний український письменник і педагог Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910). Він відомий як автор словника української мови, читанки «Рідне слово», «Української граматики», за якими вчилося не одне покоління дітей. Прочитай народні усмішки, записані Борисом Грінченком.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Борис Грінченко –
славетний
український
письменник і
педагог.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Народився Борис Дмитрович Грінченко **9 грудня 1863 року** на хуторі Вільховий Яр поблизу села Руські Тишки, тепер Харківського району Харківської області, в родині збіднілих дворян.

Нестримний потяг до знань, любов до слова, бажання оволодіти законами прекрасного виявилися у хлопця ще з раннього дитинства. Він багато і натхненно читає.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

З раннього дитинства стає помітним, що в сім'ї з'явилася незвичайна дитина: обдарована багатьма талантами. Насамперед, літературним. Починаючи з 6-літнього віку, хлопчик складає казки, вірші, байки; малює, ілюструючи саморобні газети та журнали.

Грамоті він навчився в сім'ї і досить рано - перечитав все, що було в батьківській бібліотеці і під впливом прочитаного почав писати вірші.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

З одинадцятирічного віку Бориса віддали в середню школу в Харкові. Тут він продовжує свою “літературну” діяльність: “видає”, крім російського, і український журнал, глибше знайомиться з літературою, народною творчістю.

Однак доля розпорядилася так, що навчальний заклад Б. Грінченкові не випало закінчити: за читання забороненої літератури його було виключено зі школи й ув'язнено.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

П'ятнадцятирічному юнакові довелося пережити допити, знущання, холод і голод. Зрозумівши, що поліція нічого не доб'ється, його було звільнено під наглядом батька.

Умов для продовження навчання більше не було: підірване здоров'я, матеріальні нестатки.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Він зумів, не маючи ніякої освіти, скласти іспити на звання народного вчителя при Харківському університеті. З цього моменту (1881 року) почалася його освітньо-педагогічна діяльність, яка тривала до 1893 року. Він вчителював у селах Харківщини, Сумщини, Катеринославщини, продовжуючи писати.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог**
Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Борис Грінченко - автор фундаментальних етнографічних, мовознавчих, літературознавчих, педагогічних праць, історичних нарисів, перших підручників з української мови й літератури, зокрема «Рідного слова» — книжки для читання в школі. Укладач чотиритомного тлумачного «Словаря української мови».

Іменем Б.Грінченка названо Київський педагогічний університет.

Сьогодні
24.10.2024

Знайомтесь - **український письменник і педагог** Борис ГРІНЧЕНКО (1863–1910)

Ш В А Ч К А

- Шиєш, дівонько?
- Шию.
- А поротимеш скоро?
- Ось тільки ниточку
дошию.

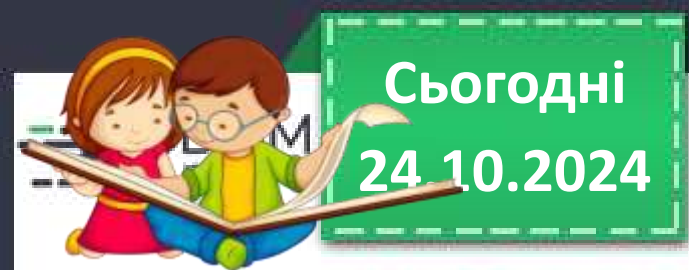

СИН ТА МАТИ

- Сину, піди стовчи жита на кашу!
- Ох, мамо, дуже спина заболіла!
- Сину, іди снідати кашу!
- А де ж це, мамо, ложка велика?

Сьогодні
24.10.2024

Читання тексту учнями. Бесіда за змістом тексту з елементами вибіркового читання.

- ❖ Прочитай усмішки. Яка тобі більше сподобалась?
- ❖ Які твори Бориса Грінченка ти читав/читала?
- ❖ Знайди в бібліотеці школи, в інтернеті твори славетного українського письменника Бориса Грінченка. Прочитай, підготуйся розповісти про них у класі.

Сьогодні
24.10.2024

Рефлексія. Вправа «Відкритий мікрофон».

- Сьогодні я прочитав (ла) про...
- Було цікаво дізнатися...
- Було складно...
- Я зрозумів(ла), що...
- Тепер я зможу...
- Я навчився(лася)...
- У мене вийшло...
- Я зміг (змогла)...

Сьогодні
24.10.2024

Пояснення домашнього завдання.

Підручник с. 42-45

Вивчи напам'ять кілька
прислів'їв. Застосовуй їх у
своєму мовленні.

Відео, аудіозвіт роботи
надсилай на освітню
платформу Human
Успішного навчання!

Сьогодні
24.10.2024

Рефлексія. Оберіть відповідну цеглинку лего.

*На уроці мені
дуже сподобалось.*

*На уроці мені
сподобалось.*

*На уроці мені
не сподобалось.*